

Redacció i Administració
Perla, 2. — Reus
Telefon núm. 168
NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

FOMENT

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
REUS. Ptes. 1'50 al mes
Fora. 4'50 trimestre
Extranjer. 9'
Número solt 5 cèntims
Anuncia a preus convencionals

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VIII.

REUS, dijous 20 de Febrer de 1913

Núm. 42

GRAN HOTEL DE LONDRES

ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE
LUXOSOS HABITACIONS
QUARTO DE BANY I DUTXA

AGUSTI CASANOVAS
Cotxes a tots els trens — Plaça de Prim - REUS — Telefon núm. 29

SALO DE LECTURA, PIANO I VISITES
SERVEI DE GRAN LLUIMENT
PER A BANQUETS

MUNDIAL PALACE

COBERTS DESDE 3'50.--RESTAURANT INSTALAT FRENTE AL MONUMENT DE COLON.-TELEFON 76.--BARCELONA

Tots els dies de 12 a 3 concerts.--Els divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent i vegetarià.--Gran menjador per a 500 comensals.--Esplèndida il·luminació.--Servei esmerat.--Cuina selecta.--Perruqueria i banys.

L'AFER DE LES AIGÜES

Contestant a l'advocat de l'Empresa

II

Continuant avui els comentaris sobre l'escrit que, «para evitar que una parte de la prensa tergiversa y desfigure las manifestaciones de la mayoría, refutando el dictamen de la minoría, en un asunto de tanta trascendencia como el que nos ocupa», se presentà en la última sessió de l'Ajuntament i respecte d'ell no's concedí vuit dies de plaç a la minoria per al seu estudi, anem a ocupar-nos de la particular manera amb que tracta de justificar davant del poble, la majoria, els procediments arxibliberals i ultra democràtics per ella emplets en aquest tenebrós afer de les aigües de Reus.

Conseqüent amb son criteri la majoria—o l'advocat de l'empresa—de considerar les Reials Ordres dictades en l'expedient administratiu, com una mena de patent de corso per a consumir a l'ombra d'una interpretació capciosa i formalista, les més grans iniquitats, se-queix dient en son escrit:

«Repetido de lo que constituye el perfeccionamiento del contrato, vemos que la minoría viene a actuar de definidora, contra lo que se deservian en las Reales Ordenes de 7 de Octubre y 30 de Diciembre últimos».

«Con efecto: la primera de dichas RR. OO. concede al Ayuntamiento la facultad de obligarse con arreglo a las bases acordadas, mediante las modificaciones que se indican. ¿Se introducen en las bases dichas modificaciones?»

«Sí. —Pues el Ayuntamiento, mediante el asentimiento y conformidad de la otra parte habrá contratado en firme.»

Avinent-se an aquesta peregrina teoria, el dictamen de minoria, com recordaran nostres lectors, demostra clarament que no basta el simple consentiment de les parts per a perfeccionar el contracte, perquè no's tracta d'una senzilla compra-venta, sino d'un contracte d'obres i serveis públics municipals. De manera, doncs, que per pòguer contractar en ferm l'Ajuntament necessita estudiar l'obra i el servei que son materia i objecte essencials del contracte.

Baix el punt de vista higiènic, que es el principal en aquest servei, l'Ajuntament de Reus no s'ha preocupat encara d'estudiar la qüestió de la existencia de les aigües que ofereix el senyor Caballé per a pòguer determinar clarament si aquella quantitat anida als manantials del Municipi es suficient per abastir a totes les necessitats de la ciutat.

La llei d'aigües senyala en 50 litres diaris per habitant, dels quals 20 han d'esser potables, el mínim del candal normal d'una població.

Mes dita quantitat fixada per la llei de 1879 se refereix al servei domèstic i no pot servir de norma a l'Ajuntament, doncs avui dia amb les necessitats de la vida moderna se considera insuficient.

En els concursos de les ciutats considerades mal servides se calcula en 200 litres diaris per habitant l'aigua necessaria; quins 200 litres se distribueixen com segueix: 80 litres per la llimpiesa de cloaques; 60 litres pel servei de regs i fonts; i 60 pel servei domèstic.

El problema de les aigües de Reus, com en totes les ciutats del món, es un problema higiènic i sanitari que l'Ajuntament no pot resoldre sense estudiar la qüestió prèvia de la existencia de les aigües. El projecte del senyor Caballé no conté res més que una promesa, una serie de suposicions amb les quals no pot contractar en ferm una Corporació municipal, sense abans comprovar degudament la seva realitat.

Baix el punt de vista econòmic, l'Ajuntament de Reus no ha estudiat fins a quin punt es favorable a la ciutat el criteri absurde de la majoria de buscar augmentos en els ingressos apelant al monopoli, a favor d'una empresa, d'un servei de primera necessitat; com tampoc s'han estudiat eriament els efectes que en la marxa financiera del Municipi ha produït fins ara la administració directa del servei d'abastiment d'aigües.

I quan se parla per alguns de l'augment constant del Deute local per a defensar la concessió del monopoli, aquest Ajuntament tenia'l dever, en lloc d'apoiarse en reials ordres que justifiquin la seva abstenció culpable, d'orientar a la opinió pública, portant al Consistori tots els antecedents, tots els informes de prestigioses representacions socials de la ciutat que han estudiat a fons el problema de les aigües; a fi de pòguer resoldre seriament si seria més perjudicial per l'Ajuntament usar del crèdit per a l'adquisició de nous manantials, lo que augmentaria el seu patrimoni, implantant la municipalització del servei d'aigües seguint l'exemple de totes les ciutats modernes; que fer us del crèdit per a cubrir altres atencions no tant urgents ni necessaries, en les que la major part, els empréstits que s'han fet no faciliten amb la sola aplicació al seu destí media ni rentes propies per amortitzar el capital i pagar els interessos.

La majoria no ha calculat les grans desventatges econòmiques que reporta el monopoli, apelant per a evitar-les al sistema de coparticipació en els beneficis, que defencen precisament els detractors de la municipalització, a l'objecte d'aminorar els greus perjudicis que sofrirà el Municipi en el periode de mig sigle que ha de durar la concessió, per les ganancies que l'empresa obtindrà amb l'explotació del monopoli d'un servei d'interés colectiu. Aquesta participació en les ganancies de l'empresa, ha d'esser independent del canon anyal i dels augmentos que pot tenir si augmenta el consum de l'aigua de que parla la base 7.ª. Pero semblant participació, en cas d'aver-la convinguda, no seria més que un mal menor del sistema de monopoli, perquè l'Ajuntament, tot i participant dels guanys de l'empresa, solament percibiria una part insignificant de lo que li correspondria si emprengués per compte propi el gran negoci de les aigües que cedeix a un particular.

Com formant part de l'estudi del servei, el dictamen de minoria consignava la obligació ineludible que té l'Ajuntament d'aprovar els reglaments de policia per al règim i distribució de les aigües en l'interior de la població, abans de perfeccionar el contracte d'abastiment. I sobre aquest punt, l'escrit de la majoria vol també justificar la omissió de l'Ajuntament amb el mateix criteri de que tot está aprovat de rei al ordre.

«Por lo que se refiere al régimen y distribución de las aguas, los señores de la minoría no habrán leído sin duda las bases 3, 4, 9, 10, 11 y otras y principalmente la 12 que establece que cumpliendo el señor Caballé con las condiciones del contrato, será libre de administrar sus intereses como le convenga.»

«Pero ¿no se ha fijado la minoría en que casi todas las bases constituyen una reglamentación del servicio? ¿Y que dichas bases y sobre todo la 12 que cierra toda discusión, han sido expresamente aprobadas?»

Se necessita tota la despreocupació per a confondre el projecte de contracte amb el Reglament de policia del servei d'aigües, que per manament exprés de l'article 171 de la Llei d'aigües, s'ha d'aprovar abans d'otorgar la concessió del servei. De tal manera es aixís, que després d'otorgada la concessió, no's pot alterar aquell, mes que de comú acord entre l'Ajuntament i l'Empresa.

projecte de bases perquè formen part del contracte, pero mai podran confondre's amb el Reglament de policia del servei d'aigües que és un document apart que no's pot escamotejar per molta que siga la desaprensio de la majoria i per ben tramades que estiguin les ar-

Elecciones provinciales

Elecciones per a Diputats provincials Districte de Reus

CANDIDATURA D'UNIO REPUBLICANA I NACIONALISTA

Miquel Alimbau Minguell
Anton Borrell Sugrañes
Ramón Vidiella Balart

Els victimaris

Es irritant que sempre sigui l'obrer la cobertora que s'apropia per a tapar negocis sospitosos. Els possibilistes no sapiguin ont agafar-se per a justificar la seva mala acció contra Reus entregant la població lligada per 50 anys a una empresa explotadora del servei d'aigües, han acudit al socorregut procediment de l'obrerisme i expliquen que la empresa monopolitzadora farà quasi bé la felicitat dels pobres.

Aixó es senzillament sarcàstic. Si la empresa monopolitzadora hagués de conduir constantment a Reus mil plomes d'aigua a més de les que actualment tenim, allavors tots podríem tindre la esperança de pòguer consumir aigua en abundancia perquè la empresa per a col·locar la que posseiria, no tindria altre remei que baixar els preus; pero com que la empresa Caballé no ve obligada a portar més que l'aigua que sigui indispensable, i als preus actuals el consum no exigirà que'n porti més, lo que resultarà es que estarem en pitjors condicions que ara.

Actualment l'aigua es molt cara, pero com que l'Ajuntament té establert un règim de tolerancia amb la generalitat dels consumidors, com que generalment no's paga més que la quota mínima de abonament, així permet que molts pisos modestos de poc preu, tinguin aigua. El dia que la empresa Caballé s'incanti del servei, així s'acabarà perquè aplicant la tarifa amb tot rigor, el proprie-

gucies i sofismes de l'advocat de l'empresa.

Per no cansar als nostres lectors deixem per a demà l'estudi de la particular manera amb que tracta l'escrit que comentem, la qüestió del projecte tècnic que quasi bé el dona per aprovat de Reial Ordre.

tari dels pisos modestos no podrà suportar la carga i haurà de treure l'aigua o haurà d'apujar el lloguer.

Aquesta es la veritable situació que crea el possibilisme amb la cessió del monopoli, i qui pretengui desmentir-la es que busca enganyar al poble per a fins interessats.

En aquestes qüestions no hi ha ni rics ni pobres; lo que son interessos generals de la població afecta a totes les classes socials per un igual.

Lo que a Reus li convé, lo que es de gran interès per a rics i pobres, es que vinguin a la població importants candals d'aigua, que un cop aquí, forçosament la comprarem barato i podrèm donar satisfacció a les exigencies de la higiene, cosa que tant ara, com amb la empresa Caballé, resulta completament impossible.

Lo que en realitat fa l'Ajuntament concedint el monopoli a la empresa Caballé, es evitar que vinguin gratuïtament a Reus importants quantitats d'aigua.

Es dolorós, es senzillament irritant que quan está a punt d'acabar-se'l pantano de Riudecanyes, quan va a començar-se'l canal per a la conducció d'aquelles aigües a Reus, vingui l'Ajuntament i aquells grans esforços realitzats, aquells sacrificis portats a terme amb tant de patriotisme i abnegació, no hagin de servir absolutament per a res, perquè així convé a un senyor diputat, que, segons explica, necessita

obtidre'l monopoli de les aigües de Reus per a salvar la seva situació.

Els possibilistes venen dient que les aigües del pantano deuen esser destinades a regar i nosaltres devem objectar que'l pantano s'ha construït pensant en Reus i que segons la R. O. de concessió del mateix, primer que tot es l'abastiment de la nostra població.

I el transportar les aigües de l'estany de Riudecanyes a Reus per a aprofitar-la per a els usos domèstics, resultaria en perjudici de l'agricultura? De cap manera, perquè l'aigua que entraria, tornaria a sortir i allavors se destinaria a la terra. No hi hauria més que modificar en part la zona regable, i a l'efecte, la Junta del pantano està ja confeccionant el plan de dita zona.

Parlar de les aigües del pantano de Riudecanyes, no es parlar d'una cosa remota. Dintre pocs mesos començarà la construcció del canal per a la conducció de l'aigua. Veiem, reusencs, si es fàcil i segur l'aprofitament de les aigües de l'estany, que ara fa dos anys, quan se tractava de la celebració d'una exposició regional a Reus, se comptava ja amb la base de dites aigües del pantano. Allavors s'haurien realitzat ràpidament les obres de conducció que ara's van a començar.

Per què, doncs, cedir un monopoli per 50 anys, ara, precisament ara, quan anavem a tenir resolt el problema que tant anys fa que preocupa a Reus? De què haurán servit tants esforços i sacrificis per a la construcció del pantano, si quan està a punt de rendir els resultats que'ns esperavem, ens entreguem lligats de pens i mans a una empresa forastera que negociará amb els nostres interessos.

Lo que ha fet el possibilisme es una monstruositat, es un acte d'aquells que un poble jamai pot perdonar.

Els primats del possibilisme se'n enriuran segurament d'aquestes lamentacions, perquè ells haurán trobat lo que els feia falta, però la ciutat de Reus maleirà els noms dels seus victimaris i donarà'l càstic que mereixen als que, per egoisme, fan traïció a la seva patria.

Jugant-se el tot per tot

Comprenem les activitats dels possibilistes en la present lluita electoral.

En aquesta campanya ells s'hi juguen el tot per tot. No sols la preponderància o la vida del partit, que això potser no'ls interessa ja gran cosa, lo que s'hi juguen és el negoci de les aigües.

Si perden aquestes eleccions, perdrán el seu prestigi davant de l'empresa Caballé que veurá perdut el negoci que havia de fer a l'esquena del nostre poble i allavors tot lo que fins ara han fet, se'ls hauria tornat aigua pols.

Guanyar ara, firmar l'escriptura amb en Caballé, i després vinga lo que vinga; després no caldrá que'ns treguin de Reus als responsables d'aquest afer de les aigües; voluntariament ne fagiran sense que ningú els vegi.

El qui ha portat la ballada, el casció màxim, el qui ha volgut fer de protector dels seus incondicionals servidors i esclaus, ja té pis llogat a Barcelona per a que no l'agafin desprevingut.

El possibilisme ven que té comptades les hores de la seva existència; abans d'abandonar l'administració del nostre municipi, ha volgut aprofitar el temps que li quedava.

Opinem que s'haurán abaltit i que la població en massa els hi sortirà a la pas en les vinentes eleccions, perquè tothom comprén que la única solució per a salvar a Reus de les malifetes del possibilisme en l'assumppte de les aigües, és derrotar-los d'una vegada.

Ells se juguen el tot per tot; Reus també se l'ha de jugar.

Propaganda societaria

El miting dels ferroviaris

Com estava anunciat, ans d'ahir tingué lloc en l'espaiosa sala d'actes de la Fraternitat Republicana Radical, el miting de propaganda societaria organitzat per la secció local de l'Unió Ferroviaria (Xarxa Catalana).

Presidí el company Martínez, qui obrí l'acte explicant l'objecte del mateix. Acabá l seu parlament donant mercès a la premsa local i a les entitats obreres, per l'apoi que uns i altres han prestat als ferroviaris en la darrera vaga.

Seguidament, el company Sanz llegí un escrit dedicat a propagar l'unió entre'ls ferroviaris per a que no's deixin enlluernar per les supòsites ventatges concedides per la Companyia al personal, totes elles encaminades a dividir-lo i quebrantar-lo fins a lograr la dissolució de l'Unió Ferroviaria.

El company Martínez, recaudador de l'entitat, feu historia de l'última vaga.

Digué que si hagés sospitat sisquera que intervenien en ella elements estranys als obrers hauria sigut el primer de protestar-ne portant la qüestió a la premsa i a la tribuna. Afirmá que ell havia sigut un dels perseguits per la Companyia, de la qual n'ha sofert les iras, però que per xó no defallirà en la propaganda societaria defençant arreu a l'obrer ferroviari que, digue, representa la major i més soferta víctima del capital.

Acabá l'orador, abogant per a que les Seccions Ferroviaries siguin autòniques i no depenguin del Comitè central de Madrid, enemic de l'última vaga ferroviaria.

Feu el resum, el president, company Martínez. Explicó les orientacions donades per l'Unió Ferroviaria, dient que se celebrarán actes com aquest en totes les ciutats importants de la línia a l'objecte de posar en contacte als obrers i mantenir la seva solidaritat. Dedicó paraules d'elogi a Catalunya i als seus obrers, dels quals digué que treballen constantment i amb fe pel millorament de la seva classe. I acaba manifestant que fora ingratitud no fer constar l'agraïment dels ferroviaris amb els obrers dels quals varen rebre apoi moral i material.

Tots els oradors foren molt aplaudits, desfilant el públic, en sa major part obrera, molt complascut de la propaganda societaria empresa pels ferroviaris, víctimes de la més gran explotació humana.

Els sous dels mestres

La «Gaceta» ha publicat un real ordre, disposant:

Primer. Tots els mestres i mestras que amb anterioritat al 31 de desembre darrer han obtingut, per oposició restringida o lliure, dret a ocupar places de 1.000 pessetes, deuran començar a percebre aquest nou sou desde primer de Janer darrer.

Segon. Els mestres que amb posterioritat al 31 de desembre últim hagin obtingut, per oposició lliure o restringida, places dotades amb el sou de 1.000 pessetes, començarán a disfrutar aquest nou sou desde la data que en els corresponents títols administratius s'extenguin la necessaria diligència de la pressa de possessió de l'escola amb aquest nou sou.

Tercer. El mestres ascendits a 1.000 pessetes per aquest procediment que tinguin al seu càrrec classe d'adults en el curs actual tindrán també dret a percebre la gratificació que per aquest concepte els correspongui, a raó de 250 pessetes anyals, desde'l primer de Janer els compresos en l'article primer i desde que prenguin possessió del seu nou sou els demés.

Quart. Els mestres compresos en aquesta disposició cessarán en el percebiment de les retribucions convingudes conforme a lo disposat en l'article quint del R. D. de 25 de febrer de 1911.

Quint. La diferencia que existeixi entre'l nou sou de 1.000 pessetes, més la gratificació per adults, en el seu cas, que ara's reconeix a aquests mestres, i el que hagin vingut percebint desde primer de Janer, sumat amb la gratificació d'adults en el seu cas, i amb l'impost de la retribució que venien també percebint en les seves nòmines de l'Estat, amb càrrec al Tresor, els serà acreditada en la primera nómina que firmin els habilitats, a qual efecte la Direcció general de primera ensenyança dictará les disposicions oportunes.

Sisè. Els mestres per oposició de 825 pessetes, que en comissió venen disfrutant menor sou i als quals se'ls ha reconegut la facultat de percebre sou de mil pessetes, conforme a lo disposat en l'article 65 del R. D. de 25 d'agost de 1911, i que no ha començat a disfrutar-lo per manca de crèdit pressupostat, tindrán dret a percebre'l desde primer de Janer d'aquest any i aixís els serà acreditat també en la nómina, essent-ls abonada la diferencia d'haver que desde dit dia els correspondrà percebre.

Informació Local

Oficines electorals

Se posa en coneixement de tots els ciutadans, que continuen obertes al públic les oficines electorals establertes en la sala d'actes del Foment Republicà Nacionalista.

Hores de oficina: de 9 a 12 de la nit els dies feiners i de 3 a 8 els dies festius.

El proper diumenge dia 23, en la societat «La Palma» s'hi posarán en escena les divertides comedies catalanes en un acte: «La dèria de don Pau» i «El remei universal».

Finalitzarà la vetllada amb un extraordinari ball de reunió.

L'Excm. senyor ministre d'Hisenda ha acordat l'emissió de 15.000.000 de pessetes en Obligacions del Tresor, de 500 i 5.000 pessetes cada una, al plaç de sis mesos, renovables per altres sis, amb interès del 3 i 1/2 per 100 anyal pagader per trimestres vençats, lliure de tot impost. El tipu d'emissió serà a la par, més els interessos devengats desde primer de Janer fins a la fetxa del pagament. Dites obligacions serán admeses com efectiu per son valor nominal i sense prorrateig, en tota nova emissió de Dente que's realitzi.

Desde aquesta fetxa, admet subscripcions a dita emissió el Banc de Reus de Descomptes i Préstams, quins ordres excoarà lliure de comissió i gastos.

Durant la última setmana la Caixa de Reusens per a la Vellesa i d'Estalvis ha rebut per imposicions la quantitat de 196.899 pessetes i ha pagat per reintegres d'estalvi i per plaços mensuals de pensió 142.316 pessetes, havent obert 181 llibretes noves.

REPASSADORES.—En la fàbrica d'Amiel y Sardá, carrer de Rosich, 10, se'n necessita.

Se'ls facilitarà tteball a domicili.

La sessió de primera convocatoria de l'Ajuntament no pogué celebrar-se ahir per no haverse reunit majoria de regidors.

Se'n assegura que'l diumenge vinent dia 23, l'Orfeó del Centre de Lectura, a preu de molts socis que no pogueren assistir al concert de presentació, repetirà el mateix programa que va executar, destinant el producte del mateix, al Consultori mèdic públic gratuït que sosté tant benemèrita societat.

Donat el fi benèfic del concert, no

dubtem que dita festa resultarà un èxit, tant per l'Orfeó com per la societat.

El darrer mercat celebrat a Tarragona ha sigut molt poc concorregut, venent-se algunes partides de vi als preus de set i set i mig rals gran, negres i blancs.

Havent acudit a l'Ajuntament el veí d'aquesta don Pere Monlleó Borja, en sollicitat d'autorització per a instal·lar un motor elèctric d'un cavall de força en la planta baixa d'una casa del carrer Orenu Vermella, per a la fabricació de begudes gasoses, l'Arcaldia ha acordat fer-ho públic a fi de que les persones interessades puguin presentar ses reclamacions dintre del plaç de 10 dies en el Negociat de Foment de la Secretaria municipal, ont estarán de manifest l'expedient i planols de referència.

BORRAS-DENTISTA Mercadal, 13. REUS

Han arribat an aquesta redacció els quaderns 219 i 220 de la «Geografía General de Catalunya», obra que edita l'acreditada casa Albert Martín, de Barcelona.

El dos están destinats a la celebrada descripció política-històrica-social de Catalunya, escrita per l'il·lustrat i competentíssim director de dita Geografía don Francisco Carreras i Candi. Queda publicat fins a l'introducció de l'inglès castellana a Catalunya i expulsió pels jueus (1492).

Per l'interés que aquesta obra està despertant, modicitat del seu preu (50 céntims quadern, repartit a domicili) i per la utilitat indispensable que reporta a tota persona amant de l'instrucció no dubtem en recomanar-la a tots nostres lectors.

Un confrare dia sapiguer oficialment que durant 5 anys tindrà l'Empresa del Teatre Fortuny nostre particular amic don Antoni Freixa.

Celebraríem se confirmés la nova.

Han sigut adjudicades a don Pau Miguel Roig, per la quantitat de 9.179 pessetes 49 céntims, les obres de construcció del pont econòmic sobre'l riu Francolí, en el camí veinal d'Espluga de Francolí a la carretera de Lleida a Tarragona, i a don Candi Vidal, per 182.800 pessetes, la construcció del camí veinal d'Ulldemolins a Vimbodi.

Doctor A. Tort Nicolau

Especialista en parts y enfermetats de la dona.—Ex. quefe de la Maternitat y Inclusa de Madrid.

Consulta de 5 a 9 en son Consultori, arraval de Sant Pere, 45, principal.

Consulta de 11 a 12 y de 3 a 5, plassa de Prim, 6, segon.—Teléfon 78.

A la Sala Reus hi tindrà lloc aquesta tarda l'acostumada matinee de moda, en la qual s'entreguen vals amb opció a un sorteig mensual de joguines i s'hi projecta un programa de pelicoles apropiat als nens.

En les sessions de la nit s'hi exhibiran pelicoles de la major novetat.

La nova reforma de Correus ha establert la següent tarifa de preus per a les cartes, impresos i demés objectes:

Cartes per l'interior, 5 céntims cada 20 grams.

Cartes per l'interior del regne, 10 céntims cada 20 grams.

Targetes postals, 5 céntims les senzilles i 10 les dobles.

Impresos, un céntim cada 50 grams.

Periòdics, un céntim per cada 100 grams.

Valors en metàl·lic, 35 céntims per dret de certificat i franqueig com únic preu, no poguent se incloure en ell més de 50 grams.

Vist el car que resulten els sobres per a l'envió de valors metàl·lics, l'Estat invitará a l'empresa explotadora a que rebaixi el preu de 25 céntims que's pa-

ga ara, a 15, i de no fer-ho, la Direcció general confeccionarà nous sobres amb totes les seguretats, i diferents dels compresos en la patent.

Com a complement, se crearà el sobre amb el franqueig timbrat en el mateix. Dits sobres se vendrán al preu de 10 céntims i valdrán per una carta senzilla.

ELECTRICITAT. Casa especial per a la reparació de motors, venda de material i instal·lacions de fotes classes. Làmpares METAL-T, (nova fabricació) de filament TREFILAT, verdaderament irrompible. Aparells artístics per a enllumenat. MOTORS marca «Ciehl-Abegg», de Berlín, recomanats per a seva economia i perfecta construcció, ajustada a les prescripcions de la «Asociació de Electricistes Alemanyas».

LLUIS ESCOLA. Barcelona-Sevilla. Sucursal Reus: Arraval Sta. Agna, 40.

Han sigut nomenats recaudadors de contribucions de Falset i Tarragona, don Francesc Lliberías i don Santiago Serra Giol, respectivament.

L'enginyer francès M. Perriere, que desempeñyá la direcció del ferrocarril del Nord, recentment mort a París, ha deixat 10 milions de francs per a repartir-los entre'ls empleats de la citada companyia, que a prorrateig tocarán a 400 pessetes aproximadament.

VERMOUTH demanenlo en totes parts sech y dols MAYNER Y PLA.

Els viticultors de la veïna població de Montblanch están animadíssims amb motiu de les proposicions rebudes d'una important casa exportadora de raïms frescos, oferint-los-hi comprar les de primeres cullites al preu d'una pesseta l'arroba.

En la sessió que pera demà divendres, te convocada la Diputació provincial se donará compte de la tramitació de l'expedient relatiu al llegat Smith, important uns trenta mil duros, destinats a les Cases de Beneficència.

ESPECTACLES

EscuHides sessions de cinematograf tots els dijous, dissabtes i dies festius.

Grans sessions de cine pera avui, Preus i hores de costum.

SECCIO OFICIAL

Estació Enológica de Reus

S'avisar als senyors viti-vinicultors que foren premistes en el concurs que obrí aquest establiment, en virtut de la R. O. de 13 de Juliol últim, que a partir d'aquesta data i fins el dia 28 de l'actual se verificará en aquestes oficines el pago dels indicats premis, previa presentació de la cédula personal en el cas que no estés ja registrada amb anterioritat. Les hores hábils pera'l pago son, tots els dies feiners, de 9 a 13 i de 15 a 18, excepte'ls dissabtes, que serán solament de 9 a 13.

Reus 13 de Febrer de 1913.—L'enginyer-director, Claudi Oliveras Massó.

Moviment del Port de Tarragona

DIA 19 DE FEBRER DE 1913

dades facilitats per l'Agencia de don E. Fabregas

Entrades

«Navarra» de Sevilla, consignat a Mac-Andrews i Efectes.

«Tambre» de Barcelona, consignat a Mac-Andrews. Tránsito.

«Torre del Oro» de Sevilla, consignat a Vilar. Efectes.

Sortides

«Cabo San Martín» per a Sant Felin. Tránsito.

«Tordera» per a Barcelona. Tránsito.

«Navarra» de Torre del Oro» per a Marsella. Càrrega general. M. B. S. «Alfrada» per a Sant Carles. Lastre.

GRAN HOTEL PARIS-CONTINENTAL

Plassa de Prim 3, REUS. -- Teléfon 76

Propietari: A. PEDROLA

Magnífics departaments per a família. : : Servei especial de primer ordre per a grans bodes i banquets. : : Luxosos salons independents. : : Cuina, la més selecta GARAGE PER AUTOMOVILS.

Anunci de sortides de vaixells

Dia 20.—Tambre per a Liverpool, consignatari, Mac-Andrews.
Dia 20.—Manuel Espalín, per a Cete; consignatari, Mariné.
Dia 20.—Sardinia per a Noruega, consignatari Boda.
Dia 20.—Denia per a Marsella, Ribera, Génova i Liorna; consignatari Musolas.
Dia 20.—Varis vaixells per la costa.
Dia 21.—Sardinia per a Noruega, consignatari Boda.
Dia 21.—Cabo San Vicente per a Cete i Marsella; consignatari Peres.
Dia 21.—Arno per a Dinamarca, consignatari Ferrer.
Dia 21.—Cullera per a Cete (directe), consignatari Musolas.
Dia 22.—Mercurius per a Holanda, consignatari Ferrer.
Dia 24.—Sirius per a Burdeos, Havre i Hull; consignatari Boda.
Dia 24.—Skandinavia per a Suècia, consignatari Boda.

Islandia Faxo a 47 ptes. los 40 k.
 Id. primera 46 » »
 Id. mitja 43 » »
 Id. Libro sup. 47 » »
 Peix-palo superior a 46 » »
 Tripa de bacallà a 24 duros » »
 Nota.—S'espera'l vapor «Setubal» ab carregament important.
Congre: Los primers arribos de la marca J. M. celitat extra a 29 duros los 40 kg. Classe corrent a 27.
Tunyines: Venda nula, puig es fora d'epoca. Segueixen algunes existencies en magatzems, prenent preus elevats.
Sardines:

Viveros de 36 a 38 ptes. miller.
 Carinos de 36 a 38 » »
 Parrochas de 6 a 9 » »
 Los peixos d'Andalusia en los darrers arribos van millorant en calitat.

OLS
 Fi d'Aragó de 23' a 24' ptes. canti 15 ks.
 Fi d'Urgell » 22' a 23' rala cortà 3'75 »
 Fi del Camp » 22' a 23' » »
 Segona bo » 18' a 19' » »
 Classes fruytes » a 17' » »
 De remolta vert » 90' a 95 ptes. carga 115 ks.
 De remolta groch » 92' a 98 » »
 Los olis nous d'Aragó y del Camp son molt defectuosos y ucats valen de 17 a 18 ptes. los 15 kg., los nous d'Urgell valen de 17 a 18 ptes. los 15 kg. los dolents o sigui d'olives de terra y de 22 a 25 ptes. los superiors.

Informació comercial diària per a FOMENT

Preus corrents del dia d'ahir

Cereals i llegums
 Estat.—Aragó superior a 19' ptes. los 55 kilos.
 » mitja a 17'50 » »
 » horta a 15'50 » »
 » Comarca a 13' » »
Ordi.—Aragó a 14' » quartera.
 » Urgell a 10'50 » »
 » Comarca a 10'50 » »
Moresch.—Aragó a 14' » »
 » Comarca a 14' » »
 » Extranjer a 20' » los 100 kilos.
Faves.—Comarca a 15' » quartera.
Favons.—Comarca a 14' » »
 » Andalusia a 30' » »
 » Valencia a 15' » los 100 kilos.
Burdanyes.—Comarca a 16' » »
Fesols.—Comarca a 16' » »
 » Urgell a 16' » »
Garrofes a 26 rals quinta.
 Situació del mercat. Sostingut.

Farines y despullas

Farina de 1.ª a 43' ptes. sach de 100 kilos.
 » redona a 41' id. id.
 » 2.ª R. a 33' id. id.
 » 2.ª B. a 30' id. id.
 Esneta a 19' ptes. lo sach de 70 kilos.
 Tercerilla a 16'50 id. lo sach de 70 id.
 Trits a 29 rals lo sach.
 Segó a 22 id.
 Situació del mercat. Sostingut.

Esperits

Destilats a vapor de 95' a 98 graus a 130 ptes.
 Id. de 94 a 95 » »
 Rectificat de 96 a 97 » a 130 »
 Desnaturalizat de 88 a 90 » »
 Situació del mercat. Segueix dominant la calma en aquest ram, sostenint-se'ls preus per no fabricersen de vi.

Vins

Nege superior de 6 1/2 a 7 1/2 rals grau.
 Id. corrent de 6 a 6 1/2 id. id.
 Blau superior de 6 1/2 a 7 1/2 id. id.
 Id. corrent de 6 1/2 a 7 id. id.
 Rosat de 6 1/2 a 7 id. id.
 Nigelles.—Negra de 50 a 55 ptes. carga.
 Blanca de 48 a 52 id. id.
 Granata de 50 a 55 id. id.
 Mospatell de 60 a 65 id. id.
 Situació del mercat. La disminució de negocis que com tota los anys té lloc en aquesta época, continua notant-se certa fixetat en les cotitzacions, operantse poc.
Ametlles
 Mollar en crosta a 61' ptes. sac 50 Ks.
 Esperansa 1.ª en gra a 117'50 » qq. 41.600
 » 2.ª a 112'50 » »
 Comú del país » a 110' » »
 » d'Aragó » a 110' » »
 Llargueta » a 117'50 » »
 Planeta » a 135' » »
 Situació del mercat. Sostingut y molt sollicitat.
Avellanes
 Garbellada a 47' ptes. sac 58'4 kilos.
 Propietari negreta a 47' » »
 » embarc a 44' » »
 En gra 1.ª a 74'50 » quintà 41'600
 Id. 2.ª a 73' » »
 Situació del mercat. Flux per manca de demandes.
Pesca salada
 Bacallà: Arribats los vapors «Cete» y «Dana» trobant lo mercat ab existència:

EDUARD RECASENS

Corredor de Comers Colegiat
 Arraval Santa Agna, 55.—Teléfon 108

ORDRES DE BORSA

Cotitzacions diàries, dematí y tarda.—Operacions a plas ab cambis en ferm

Interior.	83'97
Norts.	103'85
Alacants.	97'55
Orenses.	27'35
Andalusos.	66'90
Banc Colonial.	—
Rio Plata.	—

BORSA PARIS

Norts.	483
Alacants.	455

CAMBIS EXTRANJERS

Barcelona.—Francs.	7'75	Lliures.	27'20
Madrid.	7'70	—	—

FUTURS DE COTÓ

Ordres per a les Borses de Liverpool y New York.
 Cotitzacions diàries.—Follets explicatius
COMPRA-VENDA de paper extranjer, de paper de renda (del Estat, obligacions ferroviaries, Municipals de Barcelona y tots los que's cotitzen en la Borsa de Barcelona), y de valors locals.—Intervenció en tota classe d'operacions en los Bancs de la localitat.

F. CABRE GONZALEZ

SANTA AGNA, 19.—REUS

Darreres cotitzacions segons telegrama de la casa

A. MARSANS ROF Y FILLS.—BARCELONA

Interior 4 ptes.	83'97
Norts.	103'85
Alacants.	97'55
Orenses.	27'35
Obligacions Fransa 2 1/4	95'25
Municipi 4 1/2	94
Obligacions Almansa 4 ptes	77
Id. Segovias 4 ptes	94
Id. Orenses 80 y 82	49
Id. Roda a Reus.	55'25
Alacants 4 1/2	101
Id. 4 ptes	93

BARCELONA

Francs.	7'75
Lliures.	27'20

MADRID

Interior.	84'02
Francs.	7'70

PARIS

Exterior.	92'50
Norts.	483
Alacants.	455

BORSI DE REUS

MONTEROLS, 27

Cotització a Barcelona a les 4 de la tarda segons telegrama de la Banca Araus

Interior.	83'97
Amortizable.	27'45
Orenses.	103'95
Norts.	97'60
Alacants.	—
Banc Colonial.	—
Banc Vitalici.	93'50
Oblig. 4 ptes Almansa.	56
Oblig. 2 1/4 ptes Fransa.	49
Oblig. 3 ptes Orense.	—

MADRID

Interior.	—
-----------	---

GIROS

Madrid.	7'70
Paris.	7'75
Londres.	27'20

Telegrama de la casa A. Lemoine

Exterior.	92'50
Interior.	—
Norts.	483
Alacants.	455

CAMVIS CORRENTS

donats per la Junta Sindicat del Colegi de Corredors de Comers de la plassa de Reus

EXTRANJERS

Londres 90 dlt.	26'82 din.
Idem 8 div.	—
Idem vista.	op. 27'16
Paris vista.	7'60
Marsella vista.	—
Hamburg vista.	—

VALORS LOCALS

435 Gas Reusense	—
525 Industrial Harinera	—
700 Banco de Reus de	—
Descuentos y Préstamos	—
C Reusense de Tranvias	—
C Reusense de Tranvias	—
privilegiadas 5 %	—
400 Electra Reusense	—
170 Empresa Hidrofónica	—
190 Electro-Química Teruel	—
540 Obligacions Manicomio	—
Reusense.	—
2875 Manicomio Reusense	—
605 Institut P. Mata (2.ª E.)	—
605 Institut P. Mata (3.ª E.)	—
500 Obligacions Electra	—
Reusense.	—

FUTURS DE COTO

Darrera cotització en la Borsa de Liverpool

	Tanca anterior	Darrera tanca
Disponible.	6'84	6'73
Janer-Febrer.	6'49	6'50
Febrer-Mars.	6'58	6'49
Mars-Abril.	6'58	6'50
Abril-Maig.	6'58	6'49
Maig-Juny.	6'56	6'47
Juny-Juliol.	6'58	6'44
Juliol-Agost.	6'53	6'33
Agost-Setembre.	6'43	6'33
Setembre-October.	6'28	6'19
October-Novembre.	6'19	6'11
Novembre-Desembre.	6'17	6'08
Desembre-Janer.	6'16	6'07

Vendes a Liverpool 8 mil Bjs.
 Arribades en los ports dels E.-U. en 2 dia
 16 mil Bjs.
 Arribades en igual fetxa de l'any anterior
 46 mil Bjs.
 Entrega follet explicatiu y reb ordres per les Borses de Liverpool, New York y New Orleans.
 En Joaquim Sociats, carrer de Santa Agna, 20, de 6 a 8 de la nit.

Terrocarrils

Survey que regir desde'l dia 1 de Setembre de 1912

De Reus a Barcelona

Surt a las 4:25 per Vilanova y arriba a las 8:12	—
Vilafraanca	8'37 (m)
6:54	9'2 (E)
8:40	13'27 (x)
14:13	17'40 (c)
17:16	20'34
21:32	23'36 (R)

De Barcelona a Reus

Surt 5:50	Arriba 9:21 (m)
8:25	10:39 (R)
9:23	12:48 (c)
13:5	16:26 (ll)
15:4	19:24 (m)
19:50	22:3 (E)

De Reus a Falset y Mora

Surt 6:50	Surt 9:12	Arriba 9:58 (m)
10:45	11:25	11:50 (R)
13:18	14:24	14:58 (c)
16:30	18:57	19:47 (m)
19:46	21:11	21:48 (m)
22:11	—	23:16 (E)

De Mora y Falset a Reus

Surt a las 5:40	Arriba 6:45 (R)
6:50	8:28 M
7:15	9:3
12:17	13:11
17	18:45
20:9	20:45

De Reus a Lleida

Surt a las 8:22 y arriba a las 11:22 (corren.)	—
13:35	20:05 (m.)
17:59	22:03 (m.)
20:30	0:22 (m.)

LA HIDRAULICA REUSENSE de EMILI AULÉS

Gran fábrica de mosaics hidràulics
 Aquesta fábrica compta a més d'una infinita varietat de dibuixos, en grans existencies de rajoles, lo que li permet poguer servir el genre en immillorables condicions de duració i permanencia dels colors.
Preus sense competencia.—Camí de Riudoms, 3.—Reus

Borrás-Dentista

Aprovat per la Facultat de Medicina de Madrid
Plassa Constitució (Mercadal), 13, 1.ª, 2.ª.—REUS
 Método nou i sens dolor per a el tractament de les dents.—Dents artificials sense paladar, ganxos ni ressorts deixant el paladar enterament lliure.—Construcció de dentaduras de tots sistemes.—Especialitat amb extraccions sense dolor i coronas d'or i porcelana.
Preus econòmics
Consulta: A Mora d'Ebre els dijous primer i tercer de cada mes. Gratuïta de 12 a 1 tots els dies excepte'ls dijous i dies festius

Companyia Francesa del Gramophone
 Representació i dipòsit
R. PERPINYA
 Major, 22.—REUS Despatx: 24, pral.
 Nons preus. Nons Aparells. Nons Discs.—Ballotges Gramopons.—Discs.—Aparell BEBE amb quatre Discs, 50 ptes.—Catàlegs gratis.

Agencia de Transportes i Acarreu

Baptista Argilaga
 Güell i Mercader n.º 17 (Hostalets). Teléfon 192
Serveis diaris a domicili entre Mora d'Ebre, Lleida, Valencia i Barcelona
Corresponsals: a BARCELONA, Josep Capdevila, Comtal, 35
 a MORA D'EBRE, Casanova i Tramunt, Palla, 7
NOTA: Servei especial d'acarreu.—Informes per a passatges per la línia Brasil, Rio de la Plata i Buenos Aires.

De Lleida a Reus

Surt 5:30	Arriba 9:46 (m.)
16:15	20:17 (m.)
15	17:58 (c.)
8:29	12:59 (m.)

De Reus a Barcelona

Surt a las 4:25 per Vilanova y arriba a las 8:12	—
Vilafraanca	8'37 (m)
6:54	9'2 (E)
8:40	13'27 (x)
14:13	17'40 (c)
17:16	20'34
21:32	23'36 (R)

De Barcelona a Reus

Surt 5:50	Arriba 9:21 (m)
8:25	10:39 (R)
9:23	12:48 (c)
13:5	16:26 (ll)
15:4	19:24 (m)
19:50	22:3 (E)

De Reus a Falset y Mora

Surt 6:50	Surt 9:12	Arriba 9:58 (m)
10:45	11:25	11:50 (R)
13:18	14:24	14:58 (c)
16:30	18:57	19:47 (m)
19:46	21:11	21:48 (m)
22:11	—	23:16 (E)

LINIA DE VALENCIA
 Surten de Saló per a Valencia.—9'18.—11'15
 —17'07 (fins a Tortosa).—0'02.
 Arriben de Valencia a Saló.—4'19.—9'17.—15'45.—18'38.

Se necessiten
 un aprenent i un meritori, en un magatzem de mercaderia d'aquesta ciutat.
 Per a informes dirigir-se a l'Administració d'aquest diari.

BOTES
Teodor Vernet
 S. Francisco Xavier, 4. Reus
 Se venen botes de 4, 2 y 1 carga, de superior calitat a preus baratos.

NOTARIA
 de don JOSEP MARIA CAMPS SANPONS, advocat, successor de don Tomás Jordi Espinàs, Vilá (Bon) 11 entressol, cantonada a l'arraval de Santa Agna.
IMP. SANJUAN GERMANS.—REUS

ENOFOSFORINA

Reconstituyent lo més efíacs y rápit pera les convalescencies y agotament. Retorna l'apetit, lo benestar y l'alegria.

Es tónico cerebral perque remineralisa la **MATERIA GRIS** donantli vitalitat y energia.

Se ven a tot arreu y a casa de l'autor

Farmacia Serra Arraval de Santa Agna, núm. 80; y **Farmacia Nova** de N. Batalla - Portal Jesús

REUS

IBARRA Y C. ^a Stat. en Cmta. SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots los dijous sortida fixa del port de Tarragona pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega pera Ayamonte y Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcia-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes y San Sebastián. — Servey rapit eventual pera Galicia y Nort d'Espanya ab escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbao, empleant solsament 14 dies en lo viatge. — S'expedeix conaixement directe pera Larca y Sant Esteva Pravia ab trasport al vapor "Luarca núm. 3," y pera Dunerque als vapors de la Companyia Francesa "Donnia y d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Unich servey fixe y setmanal pera Cette y Marsella tots los divendres

PROXIMES SORTIDES

Pera la Costa d'Espanya

Pera Cette y Marsella

Febrer	20	Vapor Cabo Roca	Febrer	21	Vapor Cabo San Vicente
"	27	" " Nao	"	28	" " Oropesa
Mars	6	" " San Vicente	Mars	7	" " Toriñana
"	13	" " Oropesa	"	14	" " Corona
"	20	" " Toriñana	"	21	" " Peñas

Pera més informes, al consignatari a Tarragona: En MARIAN PERES. - Real, núm. 32. - Telefon núm. 45

Lea vds eso atentamente

Las Turbaciones de la Circulacion

El Artrismo

Sería un error muy grave creer que hubiera de emplear el DEPURATIVO RICHELET, cuando aparecen las manifestaciones externas (enfermedad de la piel) debidas a una invasión de humores en la sangre.

El DEPURATIVO RICHELET posee una acción mucho más extendida. En efecto, da maravillosos resultados en todas las afecciones del aparato circulatorio, que sean esas afecciones debidas a las arterias que están menos flexibles ó a la sangre que se halla ya enturbiada. Su acción se hace sentir, particularmente en las personas que tienen más de 40 ó 50 años, cuando el corazón se hace menos vigoroso, las arterias menos elasticas produciendo en este momento perturbaciones de la circulacion, congestiones, entorpecimientos, comezones, sofocaciones, hinchazón de los miembros, dolores de las articulaciones, jaquecas persistentes, gota, etc. En una palabra, todas las manifestaciones de origen artrítico.

En lo que toca a las mujeres llegadas a la edad crítica, suprimen las turbaciones muchas veces gravissimas de este periodo difícil. No sabríamos recomendar demasiado a todas las personas que padezcan perturbaciones de la circulacion, el uso casi constante del DEPURATIVO RICHELET.

Un folleto, en lengua española, tratando de las enfermedades de la piel, ha de ser remitido gratuitamente, por los depositarios, a todas las personas que lo piden.

Pera obtener tambien gratuitamente ese folleto, basta dirigirse al señor

L. RICHELET, 13, rue Gambetta, en Sedan (Francia)

DEPÓSITO GENERAL Y VENTA:
 Droguería de D. Francisco Loyarte, calle de San Francisco de Loyola, 9, San Sebastián.
VENTA EN REUS:
 Farmacia de A. Puyed Lloberas. — Llobera, 47.
 Farmacia de A. Serra. — Arrabal Santa Ana, 80.

DISPONIBLE